

SKIVEKOMMUNE

Pædagogisk Læreplan

2020

Minimumsskabelon til lokal pædagogisk læreplan

Forord

Den pædagogiske læreplan er et aktivt og internt arbejdsredskab for medarbejdere, ledelse og institution. Den pædagogiske læreplan har fokus på praksisudvikling og kvalitet i dagtilbuddet og har fokus på "hvordan" frem for at være en ønsket plan.

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Den pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via max. tre **korte relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler** skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde der foregår i dagtilbuddet, herunder sikre, at den intenderende pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner m.v. med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal være *levende* og afspejles i det pædagogiske arbejde. Den skal ikke ende "i skuffen", men skabe sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø *hele dagen* og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den skal bruges til at tilrettelægge og følge op på den pædagogiske praksis. Centralt for den pædagogiske læreplan er et skærpet blik på praksis ud fra aktuelle eksempler på læringsmiljøer.

Den pædagogiske læreplan er det tydelige pejlemærke. Der kan være flere veje mod pejlemærket og der skal løbende stilles ind, navigeres og justeres.

Den pædagogiske læreplan skal have et fokus på at der arbejdes ud fra en systematisk og løbende *evalueringskultur*. Læreplanen og hverdagspædagogikken skal spille aktivt sammen.

Ved at bruge den pædagogiske læreplan til løbende at reflektere over, evaluere og udvikle den pædagogiske praksis, bliver det faglige blik skærpet for de små læringsøjeblikke i hverdagen.

Arbejdsgruppen for Lokal Pædagogisk Læreplan, August 2019

Præsentation af institutionen	
<ul style="list-style-type: none"> • Pædagogisk profil 	<p>Tumlegården er en selvejende daginstitution, med egen bestyrelse. Børnetallet ligger stabilt, med ca. 53 børn i gennemsnit.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Organisering i institutionen 	<p>Tumlegården er en funktionsopdelt børnehave, hvor børn og personale er tilknyttet faste aldersopdelte grupper.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Fysiske rammer 	<p>Børnehavens fysiske rammer består af 650 kvm under tag med mange funktionsrum. Legepladsen er 5500 kvm med mange gode legekroge og plads til at cykle, grave og gynges. Desuden har vi et område på 1500 kvm, hvor der er stor træhytte, bålplads, toiletvogn. Området anvendes som udegruppe.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger 	<p>Børnene begynder i børnehaven når de er 2. 11 mdr. De begynder i skole det år de fylder 6 år. Børnene kommer fra Balling og oplandet. Vi har også børn fra andre kulturer - primært østeuropæiske børn.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Personalets sammensætning 	<p>Personalegruppen består af uddannede pædagoger og uddannede medhjælpere (PGA). Vi har pedel og køkkendame (fleksjob). Vi modtager studerende fra SOSU i Skive og fra VIA i Viborg i deres praktikforløb. I perioder har vi praktikanter fra VSD Balling skole, jobafklaringsforløb og andre behov, ved forespørgsel fra Jobcenter Skive.</p>

Det fælles pædagogiske grundlag

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber

(s. 13-21 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvilken forståelse har vi af de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag
Hvordan kommer de til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?
(beskriv dem samlet eller hver for sig)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Barnesyn

Vi vil møde barnet som et selvstændigt, værdifuldt individ, der bidrager aktivt til fællesskabet i Tumlegården. Vi tager udgangspunkt i børnenes forskelligheder, så det enkelte barn oplever at blive mødt og udfordret, hvor dét netop er i dets udvikling.

Vi ser bag om barnets handlinger, vi spørger ind, vi guider for at støtte barnets intentioner således, at dets handlinger fremstår meningsfulde. Barnet skal, gennem en genkendelig hverdag med rutiner, leg og plads til nysgerrighed og fordybelse, opleve sig betydningsfuld og inkluderet i fællesskabet.

I praksis betyder det, at den pædagogiske praksis tager højde for børnenes forskelligheder for at give dem lige lærings- og udviklingsmuligheder.

“Pigen i garderoben” - barnesyn og børneperspektiv.

De andre børn er gået på legepladsen. Der sidder en pige tilbage i garderoben. Hun ligner en der er bekymret og hun ser lidt trist ud. Jeg henvender mig til hende og spørger: “er du klar til at komme ud”? Hun svarer ikke.

Jeg kommer i tanker om, at hun skal hjem og lege med en anden pige fra gruppen. Det er vistnok første gang de to skal lege sammen. Jeg spørger hende: “er det i dag du skal med xx hjem at lege?” Pigen nikker. Jeg spørger: “tænker du på, hvad du må og ikke må hjemme hos legekammeraten”? Så begynder pigen at snakke. Hun ved ikke, hvad hun må lege med og hvor de må lege henne hjemme hos legekammeraten. Vi bliver enige om at gå ud på legepladsen for at spørge legekammeraten.

Dannelse og børneperspektiv

Vi øver barnet i at respektere andres forskelligheder, så det får en begyndende forståelse for at alle kan noget, som er værdifuldt for fællesskabet. Gennem legen øver vi barnet i medbestemmelse, når det høres, følges og gives valgmuligheder. Vi understøtter dette i små og store grupper, hvor også turtagning og forhandling er præmisser for deltagelse i fællesskabet. Personalet rammesætter mulighederne for at barnets perspektiv bliver inddraget aktivt i hverdagen.

“Piratlegen”

I bålhytten er 3 drenge i alderen 4-5 år gået i gang med at samle brædder og pinde i alle mulige størrelser og brænde ud fra brændeskuret. I begyndelsen lyder det ikke til, at de helt ved, hvad det hele skal munde ud i. Jeg overvejer at stoppe det de har gang i. Det ligner et stort rod og jeg synes de slæber alt for mange ting ud. Jeg synes det er helt uoverskueligt. Jeg vælger at lade dem fortsætte lidt endnu. Flere drenge bliver hen ad vejen en del af legen. Jeg går forbi en gang imellem for at følge med i, hvordan legen udvikler sig. Nogle af drengene har et temperament, som godt kan løbe lidt af med dem, når det ikke lige bliver, som de ønsker det, og det vil jeg være obs på. Jeg spørger ind til hvordan det går og om de har brug hjælp eller rekvisitter. De siger det går godt og at de ikke har brug for noget. Jeg kan høre, at de forhandler om roller og hvad legen skal gå ud på alt imens de bygger og bygger. På et tidspunkt synes en af drengene, at det ligner et piratskib. Legen strækker sig over flere timer med en vekslen mellem leg og byggeri.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for barnets sociale, personlige læring og udvikling. For nogle børn kan det være svært at finde de gode legerelationer og for andre børn falder det let. Børn har forskellige forudsætninger for at indgå i legefællesskaber.

Vi støtter barnets initiativer til at udvikle og bidrage til legen. Vores fokus ligger altid på, at alle børn har en oplevelse af at være med. Vi respekterer og vurderer om der er behov for at støtte børnene i deres spontane og selvorganiserede lege.

Giraffen Gumle:

Vi sidder udenfor på legepladsen i vores lille dyreindhegning til legetøjsdyr. Dreng på 3 år sidder alene og leger med en giraf. Der sidder en gruppe af jævnaldrende børn ved siden af ham og leger med næsehorn og andre afrikanske dyr. Jeg kan se, at drengen afbryder sin leg og kigger meget efter de legende børn ved siden af ham og jeg vil rigtig gerne at drengen er med. Jeg sætter mig lidt hen til ham. Jeg kan høre at han nynner og jeg ved, at han er rigtig glad for at synge. Jeg spørger: "hvad synger du"? og han siger "Synger om girafmor" og viser mig giraffen i hånden. Jeg starter med at synge Giraffen Gumle, som omhandler en giraf og et næsehorn og drengen er straks med og leger med giraffen imens vi synger. Jeg kan mærke, at de andre børn gerne vil være med og kommer med de andre dyr og leger med. Vi sidder og synger andre sange hvor vi finder de tilhørende dyr. Drengen griner og er med.

Læring

Vort udgangspunkt er, at børnehaven skal være et trygt sted for barnet til at øve sig, fejle, øve sig igen for at opleve succeser. Barnet lærer gennem krop og sanser fra de træder ind ad døren til de går hjem igen. De opnåede erfaringer bliver byggesten for videre udvikling, læring, som kan bruges konstruktivt i andre sammenhænge. Vi sikrer i ord og handling, at det pædagogiske fysiske og psykiske læringsmiljø skaber den bedste ramme for det enkelte barns læring - gennem leg og legende aktiviteter.

Børnefællesskaber

I det sociale samspil tilstræber vi at skabe et velfungerende børnefællesskab, hvor børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur. I fællesskabet italesætter vi det enkelte barns bidrag og initiativ, så gruppen får øje på barnets kvaliteter. Gennem vores pædagogiske arbejde fremmer vi legens betydning for læring. Vi opfordrer forældrene til at deltage aktivt i, at skabe et velfungerende og inkluderende børnefællesskab for alle børn.

Strandtur til Vadum Strand:

Mellemste gruppe er på strandtur til Vadum strand. Vi er 2 voksne og 17 børn afsted. Vi har været afsted én gang før i sommers med denne gruppe og børnene har lige siden efterlyst at komme afsted igen. De vil gerne fange krabber.

Badebroen drager os alle. Vi har krabbeudstyret klar. Vi har en mission. Vi skal fange flere krabber end da vi var afsted på vores sidste

strandtur.....Det lykkedes ikke og vi fanger "kun" 1 stor krabbe med kun én klo, 3 små krabber, en søstjerne og en død fisk. Men det er lige meget for på badebroen bliver det at hjælpe hinanden en vigtig mission og der bliver arbejdet på højtryk for at hjælpe hinanden. Samarbejdet og tålmodigheden er stor. De pokkers krabber falder af hele tiden, lige når linen bliver hevet over vandet. Når der endelig er en krabbe på "krogen" (tøjklemmen med pepperoni 😊) går alle børn i aktion. "Jeg har biiiiid" - bliver der råbt og straks står der to børn ved siden af og tilbyder deres hjælp. Andre er heppehold og kor og indgyder håb og andre løber efter spande. Det vil jo være ærgerligt at miste krabben fordi der ikke var en spand lige ved siden af. Andre børn har specialiseret sig i at fiske "forulykkede" krabbestænger op af vandet, så der hele tiden er krabbestænger til alle der har lyst. Hver især ved børnene hvem de skal henvende sig til for at få hjælp til en opgave.

Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

(s. 22-23 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi arbejder bevidst og målrettet med barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem hele dagen. Leg og læring indgår i dagligdagens rutiner, således at barnet får tid til at øve sig i samspil med det pædagogiske personale og i børnefællesskabet.

Læringsmiljøet tilrettelægges, så det tilgodeser barnets alder og udvikling. Vi differentierer den pædagogiske praksis, hvilket vil give barnet muligheder for at trives, udvikle sig og dannes i sit eget tempo. Vi tilrettelægger læringsmiljøet, så børns udsagn og indbyrdes aktioner indgår og respekteres i samspillet med de voksne omkring opgaven.

I Tumlegården anvender vi en bevidst kommunikationsform, hvor ikke-bebrejdende udtalelser og jeg-budskaber er hjørnesten i den måde børn og voksne er sammen på.

ICDP, Fri for Mobberi og Sangglad anvendes i tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø.

Pige på tre år, næsten lige begyndt i børnehaven. Hun leger på legepladsen og da hun går forbi en voksen, giver hun ham sin hue.

Voksen: "Hvorfor tager du huen af"?

Pige: "Det er varmt. Jeg sveder"!

Voksen: "Hvor skal huen så være når du ikke vil have den på mere"?

Han tænker/lægger op til, at hun selv skal lægge den ind i garderoben.

Pige: "inde på mit rum"!

Voksen: "Hvorfor skal jeg så have din hue?"

Pige: "Du skal lægge den ind på mit rum"!

Voksen: "Øh... hvad skal du så"?

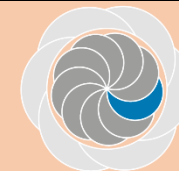
Pige: "Jeg skal da lege"! Løber videre på legepladsen...

Den voksne går ind med huen, mens han smiler ad pigens argumentation. I denne situation vælger han at give pigens perspektiv mest værdi.

Det fælles pædagogiske grundlag

Forældresamarbejde

(s. 24-25 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Tumlegården er det en grundlæggende forudsætning, at der er et ligeværdigt, kvalificeret og differentieret samarbejde omkring barnet. Forældre er forskellige og har forskellige indfaldsvinkler til forælderrollen. De er de vigtigste personer i barnets liv.

På det første møde med forældrene, afstemmer vi forventninger til hinanden. Vi har erfaring for, at det er afgørende for samarbejdet, at det bygger på gensidig tillid. Vi signalerer, at vi er oprigtigt interesseret i at samarbejde om barnets udvikling og trivsel. Vi delagtiggør forældrene i barnets hverdag ved garderobesnakke, billeder, beskeder på Daycare og spørger ind til barnets trivsel derhjemme. Vi samarbejder med forældrene om at formidle viden og etablere samarbejde med tværfaglige personer i PPR: tale- høre kons., fys., psykolog.

Vi opfordrer forældre til at være deltagende i barnets hverdag, på forældremøder, garderobesnakke, sociale arrangementer, forældre Kaffe, etc. ud fra de forudsætninger og ressourcer den enkelte forælder har. Vi ved, at et nærværende samarbejde har betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling. I Tumlegården italesætter vi forældrenes værdifulde medvirken til at etablere velfungerende børnefællesskaber.

Vi har desuden en aktiv bestyrelse og Støtteforening.

Det fælles pædagogiske grundlag

Børn i udsatte positioner

(s. 26 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I Tumlegården tilbyder vi et fagligt, kompetent læringsmiljø ud fra de givne rammer og ressourcer.

Vi tilrettelægger hverdagen ud fra at alle børn er en del af børnefællesskabet. Børn har et iboende behov for at føle sig værdifulde og blive mødt med positive forventninger, så barnet derigennem oplever at kunne mestre de sammenhænge det indgår i.

Tilpasse udfordringer efter barnets evne og formåen på det givne tidspunkt. Vi tager udgangspunkt i, at barnets udsatte position, ikke behøver ikke at være en konstant tilstand. Alle børn kan, i perioder, befinde sig i en udsat position.

Vi anvender ICDP, Fri for Mobberi, Projekt Sangglad, ikke-bebrejdende udtalelser og jeg-budskaber som grundlæggende kommunikationsform.

“Hvordan kan jeg hjælpe en dreng ind i fællesskabet, når det er svært for ham”?

Dreng går rundt på legepladsen og ved ikke rigtig hvad han skal give sig til. Han har været i nogle konflikter med de andre børn i løbet af dagen.

Jeg opsøger ham, og spørger om han vil være med til at spille kort, måske “krig”?

Han siger “ja” og jeg siger: “vi finder en mere, som har lyst til at være med”. En yngre pige vil gerne være med. Drengen er ok med det.

Vi går i cykelskuret og går i gang med spillet.

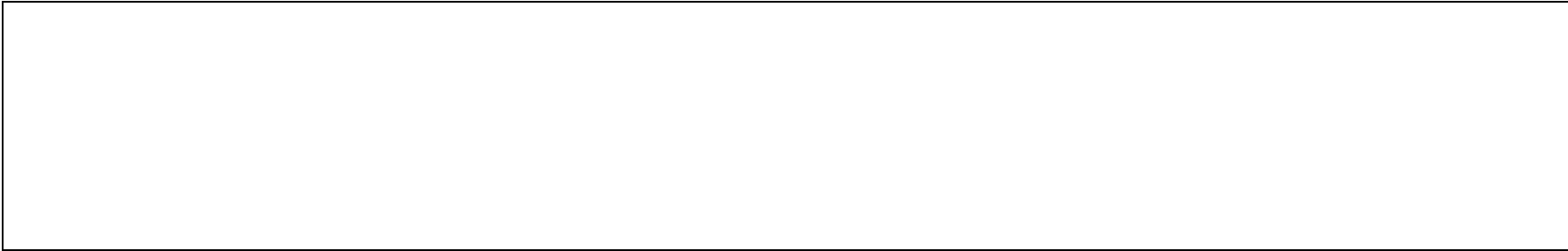
Flere forskellige kommer og kigger og spørger om de må være med. Jeg siger “nej”.

Alt efter hvem som kommer forbi, kan jeg se og mærke, at drengen justerer sin rolle og adfærd over for pigen og mig.

Vi spiller et helt spil færdig, hvor jeg vinder. Vi griner alle 3.

Drengen vil gerne spille igen, men pigen falder fra. To jævnaldrende drenge er kommet og vil gerne være med. En fjerde dreng kigger på.

De 3 drenge vil være på hold sammen mod mig. Så det gør vi. Drengen ændrer klart adfærd, hvor han kaster lidt med kortene og sproget har ændret sig. Vi har det stadig hyggeligt og griner, men når ikke helt at blive færdig med spillet, inden jeg siger, at nu vil jeg gerne noget andet. De 4 drenge løber ud af cykelskuret sammen og leger videre på legepladsen.

Det fælles pædagogiske grundlag

Sammenhænge

(s. 27 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi understøtter og vedligeholder barnets fortsatte lyst og mod på nye udfordringer og oplevelser. I legende aktiviteter bevidstgør vi barnet om, at det er på vej til at kunne mestre færdigheder, som er værdifulde i børnefællesskabet. Samtidig understøtter vi det enkelte barns iboende nysgerrighed for at tilegne sig ny viden. Vi tilrettelægger vores pædagogiske praksis, så barnet får positive forventninger til at møde nye passende udfordringer.

I lokalt forankrede brobygningsforløb tilrettelægger vi, 0.kl og sfo'en forløb, som understøtter kendskab til hinanden i henhold til politik for gode sammenhænge.

Vi og forældrene samarbejder om at børnefællesskabet bliver dynamisk og udviklende. Her lægger vi særlig vægt på børnefællesskabet, hvor forældre har en opgave i at støtte børnene i f.eks. legerelationer.

Øvrige krav
Inddragelse af lokalsamfundet
(s. 29 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Tumlegården ligger i et mindre bysamfund i gåafstand til flere virksomheder og rekreative områder. Vi er opsøgende på nærmiljøets muligheder, så børnene får en fornemmelse af den omverden, de er en del af. Vi indtænker lokalsamfundet i de forskellige temaer, så børnene får kendskab til deres lokalområde.

Falck station

Madsen Bio Energi - gåafstand, "lang" gåtur for de yngste, plantage, madpakkehus,

Byparken - sø, fuglevoliere, cykel- og løbe baner på stierne

Hente juletræer i Balling Skov - mellemste gruppe går med trækvogn og fælder selv juletræer til børnehaven

Skole -

Plejehjem - to arrangementer om året deltager ældste gruppe i

Butikker -

Spejderne - udeområdet og hytten

Pulsen -

Forældres arbejdspladser - på opfordring eller forespørgsel

Spøttrup Borg -

Strand -

Øvrige krav

Vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (i et børneperspektiv, hvor børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

(s. 30 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan)

Hvordan integrerer vi det fysiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi opfordrer barnet til at sætte aftryk og udtryk på børnehavens indretning og udsmykning. Den fysiske indretning er tilpasset aldersgruppen med fokus på, at børn kan øve sig i at være selvhjulpne, selv at kunne finde de ting, som skal bruges i hverdagen.

Vi tilbyder et børnemiljø, hvor vi bevidst understøtter barnets perspektiv. Det giver barnet mulighed for at udvikle sin selvforståelse, selvværd og robusthed. Samværet med det pædagogiske personale og børnefællesskabet er kendetegnende ved tolerance, respekt, omsorg og mod.

Pædagogisk læringsmiljø generelt

Børns brede læring

(s. 32 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan ses den brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer

(nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Fri for Mobberi, ICDP, Projekt Sangglad.

I Tumlegårdens hverdag tilrettelægger vi læringsmiljøet ud fra børnenes alder, forudsætning og sammensætning.

Det betyder, at aktiviteter og rutiner er dynamiske. Vores kerneydelse er at fokusere på det udviklende samvær og samspil i børnegrupperne. Vi er optagede af, at børnenes dannelsesproces kommer i spil. Vores opgave er at reflektere, justere og evaluere den pædagogiske praksis i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Processen foregår ved at pirre barnets nysgerrighed, motivere barnets gåpåmod, støtte selvværdet og skabe rum og rammer for bevægelse. Vi er bevidste om at etablere en kultur, som afspejler at her øver vi os, fejler og hjælper andre.

	Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil? (s. 34-47 publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")	"De pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø på den ene side og børns læring på den anden side" I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Vi vil derfor bestrebe os på at praksisudvikle...	Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....
Planlagte vokseninitierede aktiviteter					
Børneinitierede aktiviteter					

Leg					
Spontane aktiviteter					
Daglige rutiner					

Som det fremgår af dette skema har vi valgt at arbejde med de seks læreplanstemaer og læringsmiljøer i en dynamisk forståelse .

I de efterfølgende fem bokse vil aktuelle eksempler blive beskrevet i forhold til de nævnte læringskontekster.

Eksemplerne udspringer af en nysgerrighed og undren i forhold til praksis og med et ønske om praksisudvikling.

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Praksisfortælling 1 Den store fortællerstol: I ældste gruppe har vi en fortællerstol. Det er en stor stol der minder lidt om en "kongestol". Når det bliver frokosttid og vi skal i gang med at spise vores madpakker, kan alle der har lyst få ordet og stå op på fortællerstolen. Nogle dage er der mange fortællinger og andre dage knap så mange. Der bliver fortalt om besøget hos lægen "jeg blev vaccineret i går og det gjorde slet ikke ondt", oplevelser derhjemme fra "min far og jeg har lavet juledekorationer i weekenden" eller de store følelser "jeg er forelsket i en pige fra gruppen".</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er <u>særligt</u> i spil?</p>	<p>Alsidig personlig udvikling. Kommunikation og sprog.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Fortællerstolen skal bidrage til at børnene får en forståelse for hinanden. Hvem er jeg og hvad synes jeg er vigtigt at fortælle om mig selv. Det er en mulighed for uanset hvilke sproglige kompetencer barnet besidder at udtrykke sig og udvikle sine sproglige færdigheder. Respekt. Demokrati.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>En tryk form og et forum hvor alle børn har lyst og mod til at stå op på fortællerstolen. Alle fortællinger er vigtige. Alle børn skal have mulighed for at blive hørt og lyttet på. At børnene faktisk lytter til hinanden</p>
<p>Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....</p>	<p>Hvordan får vi de børn med som er tilbageholdende. Er det en mulighed at stå ex ved sin egen stol og fortælle hvis barnet synes det er grænseoverskridende at komme op på stolen. Føler børnene sig som en del af fællesskabet, selvom de ikke er på talerstolen? Tager barnet initiativ, i andre sammenhænge, til at fortælle om noget vigtigt i barnets liv?</p>

--	--

Børneinitierede aktiviteter

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Praksisfortælling 1: Børnene leger i grupper rundt omkring i børnehaven, hvor de voksne hjælper børnene med at lege selv, hvis de har behov for hjælp. Jeg har fundet et stort gulvpuslespil frem. Fire børn er sammen om at lægge det. Jeg er i nærheden, men blander mig ikke, da de klarer det selv. Da det er lavet færdigt, siger et af børnene: "Hvad skal vi så nu"? Der kommer ikke nogen respons fra de andre børn. Jeg foreslår, at de skiller det ad, så de kan samle det igen. Børnene snakker lidt frem og tilbage, men skiller ikke puslespillet ad. Et femte barn kommer til. Barnet har fundet hovedet af en fluesmækker og står og vifter lidt med den for at gøre de andre børn opmærksomme på sin tilstedeværelse. Barnet kaster fluesmækkerhovedet hen ad puslespillet og alle børn griner. Et barn siger: "den glider godt"! Et andet barn stiller sig midt på puslespillet, sætter benene ud til siden for at danne en bro. Et barn kaster fluesmækkerhovedet igennem broen og børnene jubler. Endnu et barn kommer til og de kaster igen igennem broen, hvor tre børn nu har placeret sig tæt sammen som en bro. Nu sidder der et barn i hver ende af puslespillet og de spiller med fluesmækkerhovedet som en slags airhockey. Skiftevis laver de mål i hver sin ende. Legen fortsætter i ca. 15 min, hvor jeg observerer og "blot er der". Et af børnene, som danner bro, bliver hentet og går stille ud af legen. Det giver dog et lille opbrud i legen. Nu tager et af børnene et rullebrædt i brug nede i den ende, hvor han står på mål og legen går i gang igen og fortsætter...</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>Sociale kompetencer, alsidig personlige udvikling, krop og bevægelse.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte</p>	

læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Leg

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Praksisfortælling 1 Giraffen Gumle: Vi sidder udenfor på legepladsen i vores lille dyreindhegning til legetøjsdyr. Dreng på 3 år sidder alene og leger med en giraf. Der sidder en gruppe af jævnaldrende børn ved siden af ham og leger med næsehorn og andre afrikanske dyr. Jeg kan se, at drengen afbryder sin leg og kigger meget efter de legende børn ved siden af ham og jeg vil rigtig gerne at drengen kommer med. Jeg sætter mig lidt hen til ham. Jeg kan høre at han nynner og jeg ved, at han er rigtig glad for at synge. Jeg spørger hvad han synger og han siger "Synger om girafmor" og viser mig giraffen i hånden. Jeg starter med at synge giraffen Gumle som omhandler en giraf og et næsehorn og drengen er straks med og leger med giraffen imens vi synger. Jeg kan mærke, at de andre børn gerne vil være med og kommer med de andre dyr og leger med. Vi sidder og synger andre sange hvor vi finder de tilhørende dyr. Drengen griner og er med.</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>Sociale kompetencer, sprog og barnets alsidige personlige udvikling</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Drengens lyst til at være med i de andre børns leg. Han nærmer sig de andre børn, uden at være frembusende i sin kontaktform, håber på at de andre børn ser ham lege "den samme leg". Sange og at synge er en icebreaker, da drengen generelt synger meget i sine lege.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>De andre børn får øjnene op for drengens fantasi og mange gode ideer til legene.</p>
<p>Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver....</p>	<p>Drengen leger af og til selv. Er det et aktivt valg eller mangler han nogle sociale kompetencer til at komme med i legene? Hvem leger han med? Hvem vil han gerne lege med?</p>

Næste skridt bliver at...	Vi vil være opmærksomme på, at han har nogle at lege med. Måske han har brug for en voksen til at guide ham ind i forskellige lege.
---------------------------	---

Spontane aktiviteter

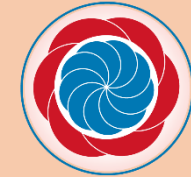
Spontane aktiviteter	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	<u>Praksisfortælling 1</u>
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Daglige rutiner

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Praksisfortælling 1:</p> <p style="text-align: center;">MORGENMAD</p> <p>Jeg har lavet morgenmad i køkkenet og kører rullevo­gnen ind på stuen, læsset med varm havregrød, Rugfr­as, smør, rosiner, mælk, glas, spiseskeer og dybe tallerkener. Nogle børn sidder allerede ved bordet eller kommer til, da de ser mig komme med vognen. Mens jeg "parkerer" vognen, begynder børnene at sige, i munden på hinanden, hvad de gerne vil have til morgenmad. Jeg ønsker ro omkring måltidet og siger: "Når I har fundet en plads ved bordet, fortæller jeg i hvilken rækkefølge jeg hælder op og serverer". Jeg peger på det enkelte barn ved bordet i den rækkefølge jeg vil servere. Børnene falder til ro. Derefter spørger jeg hvert barn: "hvad vil du gerne have til morgenmad? Du kan vælge mellem Rugfr­as og varm havregrød". Det enkelte barn må ikke selv hælde op, da Corona restriktioner bevirker, at jeg skal portions anrette. Det er børnenes opgave at guide mig, ved hjælp af sproget, hvad de vil have og med hvilket tilbehør. Eksempelvis: "Jeg vil gerne have varm havregrød med mælk og smørklat og rosiner, Rugfr­as med mælk i tallerken og/eller med mælk i et glas. Varm havregrød kun med smørklat" osv. Der er mange varianter og rutinen er hver morgen den samme. Det er ofte de samme børn, der spiser morgenmad. Der er også børn, som får morgenmad en gang imellem. Det fungerer og børnene er efterhånden blevet gode til at huske, hvordan vi gør. Et barn siger til et yngre barn: "husk at stille din tallerken hen på rullevo­gnen, når du er færdig". Hun er et af de ældste børn og har prøvet det mange gange. Et barn begynder at græde ved bordet - lige så stille. Min kollega kommer ind på stuen og ser det: "hvad er du ked af"? Drengen på 5 år svarer: "jeg har ikke fået noget morgenmad". Jeg siger til ham: "Jeg har ikke glemt dig, men det kan jeg godt forstå, hvis du tror, da der er mange, som skal have mad i dag". Jeg var netop blevet optaget af at trøste et barn samtidig med serveringen...</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>Alsidig personlig udvikling, kommunikation og sprog, social udvikling</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Det enkelte barns forudsætninger sprogligt, forståelsesmæssigt og personligt er meget forskellige for at kunne indgå i dette læringsmiljø og denne kontekst. Aldersgruppen er fra 3 til 6 år.</p> <p>Tryghed, forudsigelighed og en tillidsfuld relation til børn og voksne kan have indflydelse på om barnet giver udtryk for sine ønsker og behov. At turde meddele sig sprogligt for at give udtryk for tanker og behov. Troen på at læringsmiljøet er præget af omsorg og understøttende samspil bliver tydeligt i nævnte praksisfortælling...</p> <p>Børnene lærer og øver sig i at formulere sig, så de får det de vil have til morgenmad. Differentiering er vigtig i fht. udvikling og alder. Jeg oplever, at børnene begynder at lave længere sætninger, hvor jeg ikke behøver at være super konkret i min guidning og mine uddybende spørgsmål. Hos de yngste formulerer jeg i begyndelsen, stort set hele sætningerne, hvorimod de ældste kan formulere meget specifikke behov.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Morgenmads Rutinen bliver den samme uanset, hvilken voksen og hvilke børn, der deltager. Det er den stort set også nu, men en italesættelse og gennemgang af rutinen, evt. dokumentation vha. billeder, kan hjælpe børn og voksne til at blive skarpere på hvorfor vi gør som vi gør og skal noget laves om?</p>

Vi vil derfor undersøge...	Hvordan gør vi det nu? Gør vi det meget forskelligt? Er der erfaringer, som vi ikke har i spil? Hvad tænker børnene?
Metoden bliver....	
Næste skridt bliver at...	Vi drøfter og praksisfortæller omkring morgenmadsrutinen på et PLF møde i personalegruppen. Dernæst inddrager vi børneperspektiver fra nogle af børnene.

Etablering af evalueringskultur Inddragelse af forældrebestyrelsen

Organisering:

- *Hvordan arbejdes der løbende med den pædagogiske læreplan? I hvilke sammenhænge og hvor ofte?*
- *Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan?*
- *Hvordan evalueres arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?*
- *På hvilken måde vil den løbende pædagogiske dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse blive opsamlet og indgå i evalueringen?*

I lokalområde 5 vil vi mødes regelmæssigt for at samarbejde og sparre med hinanden på ledelsesplan i implementeringen og evalueringen af den pædagogiske læreplan. Dette gøres hvert andet år.

I Tumlegården vil vi på PLF-møder reflektere, justere og evaluere ved inddragelse af PLC og andre værktøjer. Målet er 4 gange om året. I forhold til implementering og evaluering er forældrebestyrelsen samarbejdspartner. Læreplanen vil derfor løbende være på dagsordenen, så forskellige temaer kan drøftes. Bestyrelsen vil her blive inddraget med henblik på at skabe en fælles forståelse for delelementerne og den praksis der udøves i Tumlegården.

Læreplanen bliver et dynamisk værktøj og dokumentation vil derfor justere sig efter hverdagen og indholdet. På forældremøder, i praksisfortællinger, "opslag" i huset og andre dokumentationsformer vil vores hverdag kunne ses på forskellig måde. Med denne arbejdsform tilgodeses både børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse